

# ĐÁNH GIÁ CÁC YẾU TỐ BÊN NGOÀI TÁC ĐỘNG TỚI CHƯƠNG TRÌNH NGOẠI KHÓA MÔN CẦU LÔNG CỦA HỌC SINH HỆ TRUNG CẤP TRƯỜNG CAO ĐẲNG CÔNG NGHIỆP HƯNG YÊN

ThS Nguyễn Văn Đức

*Trường Cao Đẳng Công nghiệp Hưng Yên*

## Tóm tắt:

Hoạt động ngoại khóa là một bộ phận quan trọng của mọi chương trình Giáo dục thể chất trường học. Khác với nội khóa, ngoại khóa chịu nhiều ảnh hưởng tác động. Thông qua các phương pháp nghiên cứu thường quy, nghiên cứu này đánh giá các yếu tố khách quan bên ngoài chương trình giáo dục thể chất ảnh hưởng tới sự phát triển của các hoạt động ngoại khóa cho học sinh hệ Trung cấp tại trường Cao đẳng Công nghiệp Hưng Yên. Kết quả nghiên cứu cho thấy có 7 yếu tố khách quan ảnh hưởng tới hoạt động thể thao ngoại khóa. Để phát triển tốt các kế hoạch hoạt động ngoại khóa và phong trào tập luyện Cầu lông cần tăng cường đầu tư thêm cơ sở vật chất tập luyện, xây dựng chương trình tập luyện ngoại khóa, bổ xung nguồn giáo viên chất lượng cao cũng như đề xuất các hình thức tập luyện ngoại khóa phù hợp.

**Từ khóa:** Yếu tố tác động, bên ngoài chương trình, ngoại khóa, Cầu lông, hệ trung cấp, Cao đẳng Công nghiệp Hưng Yên

**Abstract:** Extracurricular activities are an important part of any school Physical Education program. Unlike internal courses, extracurricular activities are influenced by many influences. Through conventional research methods, this study evaluates the objective factors outside the physical education program that affect the development of extra-curricular activities for intermediate students at Hung Yen Industrial College. Research results show that there are 7 objective factors affecting extracurricular sports activities. In order to well develop plans for extracurricular activities and badminton practice movements, it is necessary to increase investment in training facilities, develop extracurricular exercise programs, supplement high-quality teachers as well as propose appropriate forms of extracurricular exercise.

**Keywords:** Impact factors, outside the program, extracurricular activities, badminton, intermediate system, Hung Yen Industrial College

## ĐẶT VẤN ĐỀ

Giáo dục thể chất (GDTC) trường học là bộ phận cơ bản, chiếm đa số và đóng vai trò quan trọng đối với mọi sự nghiệp Thể dục Thể thao (TDTT) ở tất cả các quốc gia [1]. GDTC trường học có tác dụng giáo dục, giáo dưỡng, phát triển phong trào, phát hiện và bồi dưỡng năng khiếu thể thao. GDTC trường học được

cấu thành bởi chương trình nội khóa và ngoại khóa. Nội khóa đóng vai trò chủ đạo, thực hiện nhiệm vụ chủ đạo trong việc trong bị các kiến thức và kỹ năng cơ bản. Ngoại khóa hỗ trợ nội khóa, đồng thời là môi trường tối ưu cho việc hoàn thiện, ứng dụng thực tế và nâng cao chất lượng, trình độ vận động của học sinh [2, 3]. Có quan điểm cho rằng, nội

khóa được xem như lý thuyết và ứng dụng cơ sở, ngoại khóa được xem như thực hành ứng dụng và nâng cao kiến thức [4].

Trong thực tế trường học các cấp, các kế hoạch ngoại khóa chịu ảnh hưởng của rất nhiều các yếu tố tác động làm giảm hiệu quả, tính phát triển phong trào trong cơ sở giảng dạy cũng như cộng đồng. Các yếu tố chủ quan (cán bộ quản lý, giáo viên, học sinh, cơ sở vật chất, kế hoạch hoạt động,...) có thể tác động đến các kế hoạch phát triển, đối với các yếu tố khách quan (cơ chế, chương trình, sự phát triển phong trào,...) được xem như có yếu tố tác động trực tiếp tới nhu cầu tập luyện của học sinh, đồng thời tạo ra các yếu tố kích thích, môi trường để phát triển phong trào. Việc đánh giá và tìm ra các vấn đề tác động được xem là phương án hiệu quả cao nhằm đề ra các biện pháp can thiệp, thay đổi và phát triển phong trào cũng như nâng cao hiệu quả các chương trình GDTC trường học [5].

Mục đích của nghiên cứu này là thông qua các điều tra để nắm rõ thực trạng và các yếu tố tác động tới chương trình ngoại khóa môn học Cầu lông đối với học sinh hệ Trung cấp trường Cao đẳng Công nghiệp Hưng Yên (CĐCNHY). Các kết quả thu được sẽ được sử dụng là căn cứ cho việc xem xét, thay đổi hoặc nghiên cứu, áp dụng các biện

pháp can thiệp phù hợp nhằm đáp ứng yêu cầu, mục tiêu hoạt động GDTC trong trường CĐCNHY, đồng thời phát triển phong trào tập luyện TDTT trong cộng đồng lân cận.

Khách thể nghiên cứu là 427 học sinh (học sinh nam chiếm 59%, nữ 41%) hệ Trung cấp trường CĐCNHY.

Chủ thể nghiên cứu là các yếu tố tác động tới sự hoạt động của các chương trình ngoại khóa môn Cầu lông và các yếu tố ảnh hưởng đến sự phát triển của phong trào tập luyện môn Cầu lông của học sinh tại trường CĐCNHY.

Thời điểm tiến hành nghiên cứu: năm học 2019-2020.

Nghiên cứu sử dụng các phương pháp nghiên cứu khoa học xã hội và TDTT thường quy, cụ thể bao gồm: 1) Phân tích và tổng hợp tài liệu chuyên môn; 2) Phương pháp quan sát sư phạm; 3) Phương pháp phỏng vấn; 4) Phương pháp toán học thống kê.

## KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU

### 1. Thực trạng chương trình giảng dạy và học tập môn Cầu lông hệ Trung cấp trường CĐCNHY

#### 1.1. Thực trạng chương trình GDTC nội khóa cho học sinh hệ Trung cấp trường CĐCNHY

**Bảng 1. Thực tế chương trình GDTC của học sinh học sinh hệ Trung cấp trường CĐCNHY**

| TT             | Nội dung chương trình                                          | $\Sigma_{\text{tiết}}$ | Số lượng tiết |         |         |
|----------------|----------------------------------------------------------------|------------------------|---------------|---------|---------|
|                |                                                                |                        | Khối 10       | Khối 11 | Khối 12 |
| 1              | Lý thuyết chung                                                | 6                      | 2             | 2       | 2       |
| 2              | Bài tập Thể dục cơ bản                                         | 22                     | 8             | 7       | 7       |
| 3              | Bài tập Điền kinh cơ bản (chạy ngắn + chạy bền + nhảy cao, xa) | 62                     | 20            | 22      | 20      |
| 4              | Đá cầu                                                         | 17                     | 6             | 5       | 6       |
| 5              | Cầu lông                                                       | 19                     | 6             | 6       | 7       |
| 6              | Môn thể thao tự chọn (đá cầu, bóng chuyền, cầu lông)           | 60                     | 20            | 20      | 20      |
| 7              | Ôn tập, kiểm tra                                               | 24                     | 8             | 8       | 8       |
| <b>Tổng số</b> |                                                                | 210                    | 70            | 70      | 70      |

Qua Bảng 1 cho thấy: chương trình môn học GDTC cho học sinh hệ Trung cấp trường CĐCNHY đã áp dụng đúng theo phân phối chương trình chuẩn của Bộ Giáo dục và Đào tạo. Cầu lông được giảng dạy chính khóa của cả 3 cấp học. Thời lượng tiết học đáp ứng các yêu cầu trang bị kiến thức và kỹ năng cơ bản cho các môn học, điều này được xác định là một lợi thế cho sự phát triển phong trào tập luyện ngoại khóa môn Cầu lông của học sinh hệ Trung cấp trường CĐCNHY.

**Bảng 2. Nhu cầu hoạt động ngoại khóa của học sinh hệ Trung cấp trường CĐCNHY (n = 431)**

| Nội dung phỏng vấn                                | Kết quả |       |              |       |
|---------------------------------------------------|---------|-------|--------------|-------|
|                                                   | Đồng ý  |       | Không đồng ý |       |
|                                                   | n       | %     | n            | %     |
| Luôn sẵn sàng tham gia                            | 36      | 8.35  | 395          | 91.64 |
| Có nhu cầu tập luyện cao                          | 192     | 44.54 | 239          | 55.45 |
| Nhu cầu ngoại khóa bình thường                    | 218     | 50.58 | 213          | 49.41 |
| Tập luyện khi bị bắt buộc                         | 431     | 100   | 0            | 0     |
| Không có nhu cầu                                  | 86      | 19.95 | 345          | 80.04 |
| Nhu cầu tổ chức các hoạt động ngoại khóa Cầu lông | 112     | 25.98 | 319          | 74.01 |

Kết quả bảng 2 cho thấy tỉ lệ học sinh có nhu cầu tập luyện ngoại khóa của học sinh hệ trung cấp trường CĐCNHY nằm ở mức từ 44.54 đến 50.58, trong đó nhu cầu ngoại khóa Cầu lông chiếm tỉ lệ tương ứng  $= \frac{1}{4}$  số học sinh. Với nhu cầu này, việc tổ chức các hoạt động ngoại khóa là điều cần thiết để tạo ra môi trường thuận lợi cho việc phát triển phong trào TDTT trong nhà trường.

### **1.3. Thực trạng chương trình ngoại khóa môn Cầu lông tại trường CĐCNHY**

Khảo sát nội dung tập luyện ngoại khóa môn Cầu lông cho học sinh hệ Trung cấp tại trường CĐCNHY cho thấy: chương trình tập

### **1.2. Nhu cầu hoạt động ngoại khóa của học sinh hệ Trung cấp trường CĐCNHY**

Để làm rõ nhu cầu hoạt động ngoại khóa của học sinh hệ Trung cấp trường CĐCNHY, nghiên cứu tiến hành phỏng vấn các học sinh và giáo viên giảng dạy trực tiếp về nhu cầu cho các hoạt động này (n = 431). Phiếu phỏng vấn được xây dựng với 2 mức trả lời gồm: đồng ý và không đồng ý. Kết quả cụ thể được thể hiện ở bảng 2.

luyện ngoại khóa chủ yếu diễn ra theo hình thức tự phát. Nội dung tập luyện chính là thi đấu. Về phía nhà trường chưa có các kế hoạch cụ thể cho việc phát triển các chương trình ngoại khóa cho các đối tượng học sinh, sinh viên nói chung. Đồng thời, trong các kế hoạch chỉ tiêu nội bộ các năm từ 2015 trở lại đây cũng không có các mục chỉ tiêu dành cho việc phát triển phong trào hoạt động ngoại khóa thường ngày. Để làm rõ thực trạng vấn đề, nghiên cứu tiến hành khảo sát thực trạng về hình thức tập luyện ngoại khóa môn Cầu lông của học sinh hệ trung cấp tại trường CĐCNHY được trình bày tại bảng 3.

**Bảng 3. Thực trạng và hình thức tổ chức ngoại khóa Cầu lông tại trường CĐCNHY (n=427)**

| TT | Hình thức                                     | Số học sinh tham gia | % / $\sum_{\text{học sinh}}$ | Ghi chú       |
|----|-----------------------------------------------|----------------------|------------------------------|---------------|
| 1  | Đội tuyển                                     | 5                    | 1.17                         | Khi có giải   |
| 2  | Câu lạc bộ có hướng dẫn + có thu phí          | 17                   | 3.98                         | Quanh năm     |
| 3  | Câu lạc bộ không có hướng dẫn + có thu phí    | 11                   | 2.57                         | Không định kỳ |
| 4  | Câu lạc bộ không có hướng dẫn + không thu phí | 20                   | 4.68                         | Không định kỳ |
| 5  | Câu lạc bộ có hướng dẫn + không thu phí       | 19                   | 4.44                         | Quanh năm     |
| 6  | Tự phát, không có hướng dẫn                   | 22                   | 5.15                         | Quanh năm     |

Kết quả khảo sát cho thấy: ở tất cả các nội dung ngoại khóa của học sinh hệ Trung cấp tại trường CĐCNHY đều có tỉ lệ học sinh tham gia thấp. Các ghi nhận bên ngoài cũng cho thấy, có một số không nhỏ các học sinh tham gia nhiều hình thức tập luyện cùng lúc, nguyên nhân do các sân cầu có vị trí gần nhau và theo tập thể thi đấu mà lựa chọn các địa điểm sinh hoạt ngoại khóa. Điều này ảnh hưởng không nhỏ đến tính tổng hợp của số liệu trên, tuy nhiên cũng ghi nhận mức độ tích cực và ham mê của nhóm học sinh này, đồng thời nhóm học sinh này cũng được xác

định là nòng cốt cho việc phát triển phong trào ngoại khóa Cầu lông trong trường tại trường CĐCNHY.

## **2. Các yếu tố ảnh hưởng đến hoạt động ngoại khóa môn Cầu lông của học sinh hệ Trung cấp trường CĐCNHY**

### **2.1. Các yếu tố tổng thể**

Thông qua nghiên cứu tài liệu và tham vấn các nhà chuyên gia, nghiên cứu tổng hợp các yếu tố ảnh hưởng chính và thực hiện phỏng vấn ý kiến chuyên gia. Kết quả thu được như sau:

**Bảng 4. Kết quả phỏng vấn xác định các yếu tố chính ảnh hưởng tới phong trào tập luyện ngoại khóa môn Cầu lông của học sinh hệ Trung cấp trường CĐCNHY (n=73)**

| TT | Các yếu tố ảnh hưởng                               | Kết quả phỏng vấn |       |            |       |            |   |
|----|----------------------------------------------------|-------------------|-------|------------|-------|------------|---|
|    |                                                    | Lựa chọn 1        |       | Lựa chọn 2 |       | Lựa chọn 3 |   |
|    |                                                    | n                 | %     | n          | %     | n          | % |
| 1  | Cơ chế, chính sách phát triển phong trào tập luyện | 62                | 84.93 | 11         | 15.07 | 0          | 0 |
| 2  | Chương trình GDTC tổng thể                         | 60                | 82.19 | 13         | 17.81 | 0          | 0 |
| 3  | Đội ngũ giáo viên, huấn luyện viên chuyên môn      | 67                | 91.78 | 6          | 8.22  | 0          | 0 |
| 4  | Kinh phí và các yếu tố giao lưu, thi đấu           | 65                | 89.04 | 8          | 10.96 | 0          | 0 |
| 5  | Điều kiện cơ sở vật chất cơ bản                    | 64                | 87.67 | 9          | 12.33 | 0          | 0 |
| 6  | Phương thức tổ chức                                | 59                | 80.82 | 14         | 19.18 | 0          | 0 |
| 7  | Hình thức tổ chức                                  | 61                | 83.56 | 12         | 16.44 | 0          | 0 |

Kết quả bảng 4 cho thấy: tất cả các yếu tố ảnh hưởng mà nghiên cứu lựa chọn đều được các chuyên gia lựa chọn với tỉ lệ >80% và được nghiên cứu xác định là các yếu tố ảnh hưởng chính tới hoạt động và sự phát triển của các kế hoạch ngoại khóa và phong trào tập luyện môn Cầu lông của học sinh hệ Trung cấp trường CDCNHY.

## 2.2. *Đội ngũ giáo viên, cơ sở vật chất và nguồn lực tổ chức hoạt động thể thao*

**Bảng 5. Thực trạng đội ngũ giáo viên hướng dẫn, tổ chức hoạt động ngoại khóa môn Cầu lông cho học sinh hệ Trung cấp tại trường Cao đẳng Công nghiệp Hưng Yên**

| Giới tính | $\Sigma$ Giáo viên, huấn luyện viên | Số học sinh | Tỉ lệ giáo viên/ học sinh | Trình độ                  |                                                  |                                 |
|-----------|-------------------------------------|-------------|---------------------------|---------------------------|--------------------------------------------------|---------------------------------|
|           |                                     |             |                           | Trên Đại học, viện trường | Đại học, vận động viên đẳng cấp 1, 2, 3 quốc gia | Dưới Đại học/ không có đẳng cấp |
| Nam       | 3                                   | 427         | 1/85.4                    | 0                         | 2                                                | 1                               |
| Nữ        | 2                                   |             |                           | 0                         | 1                                                | 1                               |
| Tổng      | 5                                   |             |                           | 0                         | 3                                                | 2                               |

Qua bảng 5 cho thấy: số lượng giáo viên, huấn luyện viên chuyên môn Cầu lông tham gia tổ chức, hướng các cơ sở tập luyện ngoại khóa thấp, tỉ lệ 1/85.4 cho thấy đội ngũ này không đủ khả năng đảm nhiệm tốt cương vị và vai trò để trong việc phát triển phong trào tập luyện môn Cầu lông cho học sinh hệ Trung cấp tại trường CDCNHY.

Hơn nữa, thông qua quan sát và thống kê thực tế về cơ sở vật chất dành cho các hoạt động giảng dạy và tập luyện môn cầu lông cho học sinh hệ Trung cấp tại trường CDCNHY, nghiên cứu cũng nhận thấy: ngoại trừ các dụng cụ do học sinh tự trang bị, các trang bị khác đều ở trong trạng thái đủ cho các kế hoạch nội khóa, tuy nhiên chưa đáp ứng nhu cầu tập luyện ngoại khóa về chất lượng. Hơn nữa, thực tế quan sát cũng ghi nhận các khó khăn liên quan đến việc đăng ký mượn các trang thiết bị dùng cho việc tự tổ chức tập

## *ngoại khóa*

Một yếu tố then chốt đảm bảo sự hình thành và phát triển của các hoạt động ngoại khóa là đội ngũ các giáo viên chuyên môn, người phụ trách tổ chức, thực hiện và duy trì hoạt động ngoại khóa và phong trào tập luyện Cầu lông cho học sinh hệ trung cấp tại trường CDCNHY. Để làm rõ vấn đề này, nghiên cứu tiến hành khảo sát thực tế, kết quả cụ thể như sau:

luyện ngoại khóa. Theo quan điểm của nghiên cứu, vấn đề này cũng là một trong các yếu tố cản trở việc tiếp xúc tích cực với môi trường tập luyện, gây cản trở hoặc giảm hứng thú, nhu cầu tập ngoại khóa của học sinh.

Thông qua khảo sát, các nguồn huy động kinh phí cho hoạt động TDTT ngoại khóa của học sinh chủ yếu từ phía giáo viên là chủ nhiệm các nhóm, câu lạc bộ thể thao. Các nguồn thu để phát triển hoạt động (dạng quỹ hoạt động) hạn chế, chủ yếu là phí tập luyện hàng tháng của các thành viên tham gia (để mua cầu tập, nước uống, trả tiền điện và dịch vụ sân bãi). Việc thu hút các nguồn đầu tư khác rất hạn chế hoặc không có và chỉ phục vụ cho các hoạt động thi đấu của nhóm tiềm năng trong phong trào, chưa thể trang trải cho tất cả các đối tượng phổ thông. Hơn nữa, nguồn huy động chủ yếu từ đối tượng tham gia là học sinh (là đối tượng phụ thuộc về kinh tế).



### 2.3. Chương trình ngoại khóa môn Cầu lông tại trường CĐCNHY

Khảo sát nội dung tập luyện ngoại khóa môn Cầu lông cho học sinh hệ Trung cấp tại trường CĐCNHY cho thấy: chương trình tập luyện ngoại khóa chủ yếu diễn ra theo hình thức tự phát. Nội dung tập luyện chính là thi đấu. Về phía nhà trường chưa có các kế hoạch cụ thể cho việc phát triển các chương trình ngoại khóa cho các đối tượng học sinh, sinh viên nói chung. Đồng thời, trong các kế hoạch chi tiêu nội bộ các năm từ 2015 trở lại đây cũng không có các mục chi tiêu dành cho việc phát triển phong trào hoạt động ngoại khóa.

### 2.4. Cơ chế, chính sách phát triển phong trào tập luyện

Nghiên cứu tiến hành đánh giá thực trạng cơ chế, chính sách phát triển phong trào tập luyện tại trường CĐCNHY và khu vực lân cận bằng phiếu khảo sát chuyên môn (đối tượng khảo sát 114 lãnh đạo các trường học khu vực, các nhà chuyên môn, cán bộ quản lý hoạt động TDTT, giáo viên GDTC, huấn luyện viên các câu lạc bộ thể thao, các cá nhân có thành tích thể thao cao tại địa phương. Kết quả cụ thể như sau:

**Bảng 6. Kết quả khảo sát thực trạng cơ chế, chính sách phát triển phong trào tập luyện TDTT ngoại khóa tại trường CĐCN và khu vực địa phương lân cận (n=114)**

| Nội dung                                                                                | Cán bộ quản lý, nhà chuyên môn<br>(n=18) |       | Giáo viên, cán bộ chuyên môn<br>(n=27) |       | Các đối tượng khác<br>(n=69) |       | x²    | p     |
|-----------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------|-------|----------------------------------------|-------|------------------------------|-------|-------|-------|
|                                                                                         | n                                        | %     | n                                      | %     | n                            | %     |       |       |
| Sự quan tâm của các cấp lãnh đạo về công tác phong trào và ngoại khóa hoạt động TDTT    |                                          |       |                                        |       |                              |       |       |       |
| Rất quan tâm                                                                            | 16                                       | 88.89 | 8                                      | 29.63 | 18                           | 26.09 | 24.94 | <0.05 |
| Quan tâm                                                                                | 2                                        | 11.11 | 13                                     | 48.15 | 31                           | 44.93 |       |       |
| Ít hoặc không quan tâm                                                                  | 0                                        | 0.00  | 6                                      | 22.22 | 20                           | 28.99 |       |       |
| Mức độ chỉ đạo của các cấp lãnh đạo về công tác phong trào và ngoại khóa hoạt động TDTT |                                          |       |                                        |       |                              |       |       |       |
| Rất kịp thời                                                                            | 15                                       | 83.33 | 6                                      | 22.22 | 20                           | 28.99 | 22.23 | <0.05 |
| Kịp thời                                                                                | 3                                        | 16.67 | 11                                     | 40.74 | 26                           | 37.68 |       |       |
| Không kịp thời                                                                          | 0                                        | 0.00  | 10                                     | 37.04 | 23                           | 33.33 |       |       |

Kết quả khảo sát bảng 6 thu được như sau: có sự không đồng nhất về kết quả thu được giữa các nhóm đối tượng lấy ý kiến ( $\chi^2_{\text{tính}} > \chi^2_{\text{bảng}}$  tại  $p < 0.05$ ). Cụ thể: các mức độ đánh giá cao hơn thường tập chung vào các nhóm hưởng lợi ích trực tiếp từ các cơ chế của các cấp quản lý, lãnh đạo; ngược lại các cấp quản lý lãnh đạo tự đánh giá thấp hơn nhiều, điều này được xác định có thể do các khó khăn và vai trò của nội dung này trong bối cảnh kinh tế, văn hóa và xã hội trường và địa phương chưa đóng vai trò quan trọng chủ chốt. Đối với nhóm thực hành cơ chế, chính sách có sự đánh giá tương đối nhỏ hơn so với dự kiến của nghiên cứu. Điều này cũng cho thấy mức độ quan tâm từ chính nhưng cán bộ thực hiện còn chưa được đúng tầm so với nhu cầu phát triển thực tế và chưa đáp ứng được nhịp độ phát triển về kinh tế và xã hội của địa phương.

### KẾT LUẬN

Nghiên cứu cho thấy, có 7 yếu tố (tỉ lệ đồng thuận >80%) khách quan ảnh hưởng tới

hoạt động thể thao ngoại khóa học sinh hệ Trung cấp tại trường CĐCNHY. Kết quả phân tích các yếu tố khách quan cũng cho thấy yêu cầu để phát các kế hoạch học GDTC ngoại khóa và phong trào tập luyện Cầu lông học sinh hệ Trung cấp tại trường CĐCNHY cần tăng cường đầu tư thêm cơ sở vật chất tập luyện, xây dựng chương trình tập luyện ngoại khóa, bổ xung nguồn giáo viên chất lượng cao cũng như đề xuất các hình thức tập luyện ngoại khóa phù hợp.

### TÀI LIỆU THAM KHẢO

- [1]. Bộ Giáo dục và Đào tạo, Quyết định số 72/2008/QĐ-BGD&ĐT ngày 23/12/2008 về ban hành Quy định tổ chức hoạt động thể thao ngoại khóa cho học sinh, sinh viên.
- [2]. Dương Nghiệp Chí (2007), *Thể thao trường học ở Việt Nam và một số quốc gia trên thế giới*, Tạp chí Khoa học thể thao (1), Viện Khoa học thể thao, Hà Nội, tr. 52 - 56.
- [3]. A.D.Nôvicôp - L.P.Matveep (1980), *Lý luận và phương pháp GDTC*, Dịch: Phạm Trọng Thanh, Lê Văn Lắm, Nhà xuất bản TĐTT, Hà Nội, tr. 313 - 338
- [4]. Phạm Khánh Ninh (2001), *Nghiên cứu cải tiến tổ chức và quản lý các hoạt động TĐTT ngoại khóa để nâng cao thể lực cho sinh viên Trường Đại học Mỏ - Địa chất*, Luận văn Thạc sĩ giáo dục học, Trường Đại học TĐTT Bắc Ninh.
- [5]. Nguyễn Đức Thành (2012), *Xây dựng nội dung và hình thức tổ chức hoạt động TĐTT ngoại khóa của sinh viên một số trường đại học ở Thành phố Hồ Chí Minh*, Luận án tiến sĩ khoa học giáo dục, Viện Khoa học TĐTT, Hà Nội.

*Bài nộp ngày 29/10/2021, phản biện ngày 07/3/2022, duyệt in ngày 20/3/2022*